ÔN THI THPT

KĨ NĂNG VIẾT ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

1. Các dạng bài Nghị luận xã hội thường gặp: 2 dạng:

- Nghị luận về một tư tưởng đạo lý:
  - Vấn đề nhận thức: lí tưởng, mục đích sống, nghề nghiệp, ước mơ…
  - Vấn đề về đạo đức, tâm hồn, tính cách: lòng yêu nước, lòng nhân ái, vị tha, bao dung, độ lượng; tính trung thực, dũng cảm, chăm chỉ, cần cù, thái độ hòa nhã, khiêm tốn; thói ích kỉ, ba hoa, vụ lợi…
  - Vấn đề về các quan hệ gia đình: tình mẫu tử, tình phụ tử, tình anh em…
  - Vấn đề về các quan hệ xã hội: tình đồng bào, tình thầy trò, tình bạn…
  - Vấn đề về cách ứng xử, đối nhân xử thế của con người trong cuộc sống.
- Nghị luận về một hiện tượng đời sống:
  - Đề tài nghị luận thường gần gũi với đời sống và sát hợp với trình độ nhận thức của học sinh: tai nạn giao thông, hiện tượng môi trường bị ô nhiễm, đại dịch AIDS, những tiêu cực trong thi cử, nạn bạo hành trong gia đình-trong học đường, phong trào thanh niên tiếp sức mùa thi, cuộc vận động giúp đỡ đồng bào hoạn nạn, những tấm gương người tốt việc tốt, hiện tượng lãng phí, lối sống thờ ơ vô cảm, hiện tượng chạy theo thời thượng, thói dối trá…

2. Kĩ năng làm bài:

- Tạo lập và xây dựng đoạn văn nghị luận:
  - Hình thức: Đoạn văn là tập hợp của nhiều câu văn.Bắt đầu bằng chữ viết hoa đầu dòng và kết thúc bằng dấu chấm. Không được phép xuống dòng. Các câu được liên kết với nhau bằng phép nối, phép thế, phép lặp,…Có câu mở, các câu triển khai và câu kết rõ ràng.
  - Nội dung: Các câu đều tập trung thể hiện vấn đề nghị luận, hệ thống luận điểm, luận cứ rõ ràng, chặt chẽ, có sức thuyết phục.
  - Kết cấu: Thường được kết cấu theo cách tổng – phân – hợp, diễn dịch và quy nạp.
- Kĩ năng phân tích, đánh giá, nhận định:
  - Huy động các kiến thức xã hội để bày tỏ quan điểm, thái độ, nhận định riêng của mình trước vấn đề nghị luận.
  - Có thể triển khai vấn đề theo nhiều cách khác nhau nhưng phải có lí lẽ và căn cứ xác đáng, được tự do bày tỏ quan điểm của mình nhưng phải có thái độ chân thành, nghiêm túc, phù hợp với chuẩn mực đạo đức xã hội
    và luật pháp quốc tế.

3. Cách làm bài:

- Tìm hiểu đề:
  - Xác định dạng đề chính xác: Đề là nghị luận về tư tưởng, về hiện tượng đời sống hay vấn đề từ tác phẩm?
  - Xác định đối tượng, phạm vi nghị luận
  - Xác định thao tác lập luận
- Lập dàn ý: Dàn ý tham khảo dạng đề
  a. Nghị luận về tư tưởng, đạo lý:
  - Câu mở đoạn: Giới thiệu khái quát tư tưởng đạo lý
  - Thân đoạn:
    + Giải thích: Tùy theo yêu cầu đề bài có thể có những cách giải thích khác nhau:

- ✓ Giải thích khái niệm, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.
- ✓ Giải thích nghĩa đen của từ ngữ, rồi suy luận ra nghĩa bóng, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.

20 ĐỀ NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

***Đ ề 1:* Hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày quan điểm của anh/chị về câu nói sau "Đôi khi có thể bạn đi nhầm đường, nhưng nếu bạn vẫn cứ đi, nó có thể là con đường mới"**

Cuộc đời mỗi người tựa như một hành trình dài và không phải lúc nào hành trình ấy cũng suôn sẻ, dễ dàng, có một danh ngôn cho rằng " Đôi khi có thể bạn đi nhầm đường, nhưng nếu bạn vẫn cứ đi, nó có thể là con đường mới" – một lời nhắn gửi đầy ý nghĩa về sự cố gắng, kiên trì trong cuộc sống. Mỗi chúng ta đều có một mục tiêu, một ước mơ để theo đuổi. Trên hành trình chinh phục thành công, có biết bao gian nan, khó khăn, chông gai, thử thách, thậm chí cả thất bại và tuyệt vọng, đó chính là lúc bạn cảm thấy bản thân "đang đi nhầm đường". Có lẽ công việc hay cách làm mà bạn đang theo đuổi đã vượt quá sức của bản thân, không phù hợp với hoàn cảnh. Nhưng "nếu bạn vẫn cứ đi, nó có thể là con đường mới", cứ cố gắng, cứ vươn lên, khắc phục mọi thiếu sót,bất chấp mạo hiểm thì cuối cùng, hướng đi và cách làm ấy sẽ mở ra một cánh cửa mới của những kết quả và giá trị bất ngờ. Đó chính là ý nghĩa mà câu danh ngôn muốn truyền cảm hứng đến cho chúng ta. Có biết bao người đã đi đến thành công bằng cách ấy. Mark Zuckerberg – người sáng lập Facebook, mạng xã hội toàn cầu đã có lúc muốn dừng chân bởi quá nhiều khó khăn đặc biệt là sự phản đối của mọi người. Bởi việc anh từ bỏ Harvard, từ bỏ sự nghiệp của một vận động viên đấu kiếm để theo đuổi ước mơ chính là một bước đi sai lầm trong mắt nhiều người. Nhưng rồi chàng trai trẻ ấy vẫn tiếp tục kiên trì, sáng tạo và rồi đạt đến thành công khi sáng lập được mạng xã hội lớn nhất hành tinh và trở thành tỷ phú khi chỉ chưa đến 30 tuổi. Anh đã chinh phục được "con đường mới" do chính mình kiếm tìm. Đã bao giờ bạn tự hỏi liệu mình có dám mạo hiểm như thế hay mỗi khi gặp vướng mắc, bạn sẽ lập tức lùi lại và từ bỏ ước mơ. Nếu không thử vượt qua khó khăn, thử đặt chân đến những "vùng đất mới" mà chỉ phụ thuộc hay đi theo lối mòn của những người đi trước thì dù có đến đích cũng chỉ là sự lặp lại, bắt chước người khác mà thôi. Những dấu chân không mang tên chính bạn. Tìm hướng đi mới, sáng tạo điều chưa có bao giờ cũng cần nhiều nỗ lực và kiên trì, cố gắng hơn cả ngàn lần nhưng vì thế trái ngọt, sự thành công mà nó mang lại cũng tỏa sáng, có ý nghĩa hơn rất nhiều. Cuộc sống luôn cần những con người dám nghĩ, dám làm. Là thế hệ trẻ điều này càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết, trong công việc hay cuộc sống hãy luôn sáng tạo, dám dấn thân vào những thách tức mới. "Đôi khi có thể bạn đi nhầm đường, nhưng nếu bạn vẫn cứ đi, nó có thể là con đường mới" đã truyền cho tôi sức mạnh, niềm tin để đi tiếp hành trình tuổi trẻ đang mở ra phía trước, không dám đi, không sáng tạo thì khó đi đến đích của thành công. Đừng bao giờ để bản thân dừng chân ở những lối mòn bạn nhé!

Đề 2: Trong bài "Thơ tự sự", nhà thơ Nguyễn Quang Vũ có viết "Hạnh phúc như bầu trời này vậy / Không chỉ dành cho một riêng ai". Hãy bày tỏ quan điểm của anh/chị về ý kiến trên bằng đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ)

Trong cuộc sống, mỗi chúng ta đều có một mục tiêu, một ước mơ để theo đuổi. Nhưng có lẽ, khát vọng lớn lao nhất đó chính là " Hạnh phúc". Và nhà thơ Nguyễn Quang Vũ đã dành ngòi bút của mình để viết nên những lời nhắn gửi ý nghĩa " Hạnh phúc cũng như bầu trời này vậy / Không chỉ dành cho một riêng ai" – một thông điệp nhẹ nhàng mà sâu sắc về hạnh phúc. "Bầu trời" nếu theo cách lý giải thông thường chính là thực thể rộng lớn, vô thủy vô chung, là của chung tất cả, là bầu khí quyển mà ta hít thở hàng ngày. Còn khi bạn có cảm giác bình an, hài lòng trong cuộc sống thì đó chính là "hạnh phúc". Quan niệm "Hạnh phúc như bầu trời" chính là muốn nhấn mạnh hạnh phúc là món quà của thượng đế dành cho cả nhân loại và vạn vật trên thế giới. Nhưng cũng vì thế mà không ai có thể ôm trọn được hạnh phúc cho mình. Hạnh phúc luôn bao bọc quanh chúng ta, càng nhiều người hạnh phúc, bầu trời chung ấy càng rộng lớn. Và ta sẽ càng gần bầu trời ấy hơn khi ta biết vươn lên và cố gắng. Như vậy, trong cuộc sống, muốn cảm nhận vầng hào quang rạng ngời của hạnh phúc, chúng ta không chỉ cần nỗ lực, cố gắng mà còn cả sự san sẻ, giúp đỡ mọi người để hạnh phúc đến muôn nơi. Chúng ta vẫn thường nghĩ hạnh phúc là đi liền với sở hữu, nghĩa là gắn liền với chữ "có" : có sức khỏe, có tiền bạc, có công việc ổn định, có gia đình tốt…nhưng chưa chắc những điều đó đã đảm bảo một cảm giác hạnh phúc. Những cái "có" đó phải chăng rất phù phiếm. Nếu bạn cảm thấy hạnh phúc khi mua được căn nhà mới liệu cảm giác ấy có kéo dài 1 tuần hay khi nhận được một vị trí cao trong công việc liệu sẽ hạnh phúc trong bao lâu? Thực tế cho thấy những người hạnh phúc thực sự là người biết cân bằng và san sẻ. Biết cho đi, biết giúp đỡ người khác thì hạnh phúc sẽ tự tìm đến tâm chúng ta. Chắc hẳn các bạn đã nghe đến việc làm thiện nguyện của MC Phan Anh. Anh đã bỏ ra hàng trăm triệu đồng và công sức của mình, đồng nghiệp để mua những món quà cho đồng bào miền Trung bị lũ lụt. Trước hình ảnh nhân dân có cái ăn, cái mặc sau những ngày bão lũ, nhìn những nụ cười của họ, anh đã tâm sự rằng "Tôi thực sự cảm thấy rất vui, dù hành trình có nhiều khó khăn nhưng như có phép màu, tôi chưa từng một lần mệt mỏi". Có lẽ, khi được cho đi, nhìn thấy nụ cười, niềm vui của những người nhận lại, đó chính là giây phút hạnh phúc nhất. Bởi lẽ, khi sở hữu quá nhiều, ta sẽ hao tâm để lo lắng, bảo vệ báu vật của mình, không còn tận hưởng cuộc sống đúng nghĩa. Nhưng khi biết sẻ chia, bau trời hạnh phúc sẽ ngày càng mở rộng, tỏa ánh nắng ấm áp đến muôn nơi. Vì vậy, hãy luôn biết quan tâm, yêu thương đến những người xung quanh, hãy luôn giữ sợi dây liên kết giữa hạnh phúc cá nhân và tập thể. Hãy cùng tôi và mọi người để món quà mang tên Hạnh phúc quý giá đến với muôn nơi, vượt mọi không gian.

Đ ề 3: ***Trong bức thư gửi hiệu trưởng nơi con trai mình theo học, Tổng thống Abraha Linhcon viết "Xin hãy dạy cháu tránh xa sự đố kỵ".Anh/chị có suy nghĩ gì về lời nhắn gửi đó? Hãy trình bày quan điểm bản thân bằng đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ)***

Mỗi chúng ta không phải đều được tạo nên từ những phần tươi đẹp, có những góc tối u ám mà mỗi người luôn cố gắng khắc phục. Và có lẽ, hai chữ "đố kỵ" là điều mà không ai mong muốn nhưng nó lại luôn hiện hữu mạnh mẽ trong ta. Trong bức thư của Tổng thống Mỹ Abraham Lincoln gửi thầy hiệu trưởng ngôi trường nơi con trai ông theo học, ông đã viết "Xin hãy dạy cháu tránh xa sự đố kỵ". Dù bức thư đã được viết hơn 200 năm trước nhưng dường như lời nhắn gửi của ông vẫn còn vẹn nguyên giá trị. "Đố kỵ" là một thói xấu phổ biến trong xã hội. Đó là cảm giác ghen ghét, hậm hực, uất ức trước sự thành công, trước sự uy việt hoặc trước uy tín của người khác. Nhà văn Tạ Duy Anh đã nói "thói ghen tị là một thuộc tính của con người – luôn luôn ẩn náu trong chúng ta và luôn luôn chờ thời cơ để nhảy bổ vào chi phối những suy nghĩ, ứng xử, hành động của ta…cái con rắn ghen tức, đố kị sẽ tìm cách khuất phục lý trí để ngóc đầu dậy tác oai tác quái". Như vậy, tổng thống Lincoln không chỉ muốn nhắn gửi đến sự giáo dục – hãy dạy trẻ em tránh xa góc tối đố kỵ đó mà còn hướng đến tất cả mọi người, chúng ta cần chung tay để loại bỏ nó. Sự đố kỵ bắt nguồn từ đâu. Nó sẽ xuất hiện khi ta thấy xấu hổ bởi không thành công hay có được điều gì đó như những người khác. Nó cũng len lỏi khi ta muốn sở hữu thành công, danh vọng,…nhưng lại không chịu cố gắng, không học tập. Đã biết bao câu chuyện về sự đố kỵ. Trong truyện cổ tích "Sọ Dừa", hai cô chị vì ghen ghét, đố kỵ với em lấy được Sọ Dừa – khi chàng đã trở nên khôi ngô mà hãm hại chính em gái ruột của mình. Nhưng rồi chính họ lại phải gánh chịu hậu quả. Hay như sự việc, một loạt những "anh hùng bàn phím" đã ra sức để chỉ trích, bôi nhọ MC Phan Anh khi anh có được sự tin cậy của đông đảo người dân để đóng góp vào quỹ từ thiện của mình. Đố kỵ gây ra vô vàn những hậu quả. Đối với cá nhân, nó làm thui chột những tình cảm tốt đẹp, nhiều mối quan hệ thiêng liêng, làm cho con người trở nên nhạt nhẽo, tầm thường, thậm chí độc ác, ích kỉ. Đối với xã hội, nó kìm hãm tài năng, cản trở phát triển hay kéo lùi sự phát triển của lịch sử. Trong quá trình học tập và rèn luyện để hoàn thiện nhân cách của mình, chúng ta phải dũng cảm, phải kiên quyết loại bỏ thói ghen tị "Đừng để cho con rắn ghen tị luồn vào trong tim. Đó là một con rắn độc, nó gặm mòn khối óc và làm đổi bại trái tim" (Ét-môn-đô A-mi-xi). Thay vì ghen ghét, hãy coi thành công của người khác là tấm gương để chúng ta học tập, noi theo, phấn đấu. Cuộc sống sẽ rạng rỡ, tươi đẹp hơn nếu không còn sự hiện hữu của "đố kỵ".

Đề 4: ***Lãnh đạo huyền thoại của Apple, Steve Jobs từng phát biểu: Đôi khi bạn sẽ mắc sai lầm khi sáng tạo. Điều quan trọng là phải nhanh chóng thừa nhận nó và tiếp tục phấn đấu.***

Từ câu nói trên, bằng đoạn văn khoảng 200 từ trình bày về vai trò của sự sáng tạo trong cuộc sống hiện đại.

Đôi khi trong công việc bạn cảm thấy bế tắc khi luôn chỉ đi theo lối mòn mà người khác đã vạch sẵn nhưng lại sợ và không dám tự mình bứt phá. Vậy thì hãy nhớ đến lời nới của Steve Jobs "Đôi khi bạn sẽ mắc sai lầm khi sáng tạo. Điều quan trọng là phải nhanh chóng thừa nhận nó và tiếp tục phấn đấu." – một thông điệp truyền đến cho chúng ta thật nhiều năng lực và cảm hứng. Sáng tạo là hoạt động của con người khi tìm thấy và làm nên giá trị vật chất và giá trị tinh thần mới mẻ mà trước đó chưa có. *Đôi khi bạn sẽ mắc sai lầm khi sáng tạo* muốn nhắc mỗi chúng ta ý thức về việc rủi ro là điều hoàn toàn có thể xảy ra khi chúng ta sáng tạo bởi không phải cứ sáng tạo là được công nhận và đem lại những kết quả đúng như những gì chúng ta mong muốn.Câu nói của Steve Jobs muốn khẳng định sáng tạo là điều vô cùng quan trọng nhưng không phải là điều dễ dàng trong đời sống mỗi con người, cần phải vượt qua những khó khăn cũng như thất bại trong quá trình sáng tạo để tiếp tục cố gắng hoàn thiện công việc của mình.Sáng tạo là tìm ra những thứ mới mẻ mà trước đó con người chưa tìm ra. Cuộc sống là chuỗi những bí ẩn đòi hỏi con người phải tìm kiếm một cách có ý thức và bỏ nhiều công sức mới thấy được. Khi tìm thấy một điều gì mà trước đó người khác chưa từng nghĩ đến hoặc chưa từng biết đến được coi là bước đầu tiên của việc sáng tạo.Sáng tạo còn là làm nên những điều mới mẻ mà trước đó con người chưa làm được. Đó có thể là việc tạo nên một ý tưởng đột phá trong công việc hoặc từ ý tưởng đó phát triển thành những sản phẩm thực tế, hiện hữu. Một sự sáng tạo thành công là khi sáng tạo đó được đưa vào trong thực tế, ý tưởng được sử dụng trong công việc. Khi sáng tạo đạt đến mức độ cao nhất, nó được hiện thực hóa thành những phát minh khoa học, những bằng sáng chế có giá trị của những nhà phát minh. Đó là kết quả được công nhận, được tôn vinh và đem lại nhiều lợi ích cho xã hội.Trong cuộc sống, sáng tạo đem lại cho con người những lợi ích gì để khiến công việc trở nên hiệu quả hơn?Xã hội có những con người biết sáng tạo sẽ tìm ra những giá trị mới, khai phá thêm những chân trời tri thức mới. Công việc sẽ được giải quyết một cách hiệu quả hơn nếu con người biết sử dụng sự sáng tạo của mình một cách thích đáng với hoàn cảnh.Con người mang trong mình bản chất sáng tạo sẽ vận động suy nghĩ một cách tích cực, không dựa vào những điều sẵn có mà bỏ quên những năng lực tiềm ẩn hoàn toàn có thể phát huy của bản thân. Mỗi người là một cá thể riêng biệt không giống ai, tất cả đều có thể tạo nên những ý tưởng đột phá, những sáng tạo có ích trong xã hội.Cuộc sống sẽ trở thành thế nào, xã hội sẽ trở nên tụt hậu ra sao nếu không có sự sáng tạo của con người?Cuộc sống không có sự sáng tạo là một cuộc sống nghèo nàn bởi cuộc sống đó chi biết phụ thuộc vào những

điều có sẵn. Người không cỏ sự sáng tạo là người chỉ biết làm theo những gì đã được định hình từ trước mà không biết phát huy những cá tính sáng tạo của mình, không phát huy được những giá trị tư thân, xã hội vì thế cũng trở nên trì trệ, không phát triển vì không có giá trị mới được

hình thành.Sáng tạo là phẩm chất tốt và được khuyến khích nhưng chúng ta phải biết sáng tạo đúng lúc, đúng chỗ, đúng mức độ, không thái quá đề dẫn đến hậu quả ngược lại. Có những trường hợp phá cách không đúng chỗ sẽ dẫn đến những hậu quả khôn lường.Bên cạnh sự sáng tạo, mỗi con người cần phát triển các phẩm chất khác trong học tập hay công việc như sự kiên trì trong công việc, sự quyết đoán trong việc giữ vững lập trường của bản thân để làm cho phẩm chất sáng tạo được phát huy một cách cao độ nhất.

Đề 5: Hãy trình bày quan điểm của anh/chị về việc giữ gìn tiếng mẹ đẻ và học tập tiếng nước ngoài.

Trong thời gian gần đây, việc một số bạn trẻ thích "sinh ngoại", sử dụng tiếng nước ngoài thay cho tiếng Việt đã gây ra nhiều tranh luận. Với tôi, tiếng mẹ đẻ vẫn là điều mà chúng ta phải gìn giữ, là di sản quý giá của dân tộc còn tiếng nước ngoài chỉ là một phương tiện để chúng ta giao lưu với thế giới. "Tiếng mẹ đẻ" là ngôn ngữ của dân tộc mình, là tiếng nói gốc của ông bà, cha mẹ,…từ ngàn đời xưa. "Tiếng nước ngoài" chỉ chung mọi ngôn ngữ khác không phải tiếng mẹ đẻ. Chúng ta cần thực hiện song song cả việc trau dồi tiếng mẹ đẻ và học tập tiếng nước ngoài. Bởi mỗi người sinh ra chính là từ văn hóa, truyền thống, bản sắc dân tộc. Ta được nuôi dưỡng từ những lời ru ầu ơ của bà của mẹ, trưởng thành từ chính thứ ngôn ngữ giản dị, mộc mạc mà sâu sắc ấy. Bên cạnh đó, ngoại ngữ cũng giúp chúng ta có thể hội nhập, mở mang tri thức…Giữ gìn tiếng mẹ đẻ không có nghĩa là bài trừ những ngôn ngữ khác mà cần sử dụng tiếng nước ngoài sao cho phù hợp, không được lạm dụng quá mức. Sử dụng tiếng nước ngoài một cách bừa bãi, thậm chí còn sai lệch, ảnh hưởng đến sự trong sáng của tiếng Việt không làm các bạn sang trọng hơn mà chỉ hạ thấp chính giá trị con người bạn. Rất nhiều những người thành công trên trường quốc tế như GS Ngô Bảo Châu hay "thần đồng" Đỗ Nhật Nam nhưng họ vẫn dùng tiếng Việt trong giao tiếp hay các bài viết, tiếng nước ngoài chỉ xuất hiện khi thực sự cần thiết. Nhưng nhiều người quan niệm rằng công việc không cần đến ngoại ngữ thì không cần học. Đó là suy nghĩ không toàn diện bởi ngoại ngữ không chỉ là công cụ làm việc mà còn là con thuyền đưa ta khám phá với những quốc gia khác. Vì vậy, mỗi chúng ta bên cạnh việc gìn giữ những giá trị truyền thống của tiếng Việt còn phải không ngừng học hỏi them những ngôn ngữ mới, để cuộc sống them nhiều màu sắc hơn. Với tôi, tiếng Việt giúp tâm hồn tôi trong sáng hơn, bình yên hơn còn những ngôn ngữ khác sẽ giúp trí tuệ tôi được mở mang, giàu có hơn. Hãy luôn để tiếng mẹ đẻ và tiếng nước ngoài là những chiếc chìa khóa đưa ta đến với thế giới.

Đề 6: ***Hãy trình bày của anh/chị về thông điệp trong bài thơ sau:***

"Hái bông hoa nhỏ bé này đi rồi cầm lấy đừng trù trừ anh ạ.

Em sợ hoa sẽ rũ cánh và rơi vào cát bụi mất thôi.

Nếu trên vòng hoa đã kết không còn chỗ

thì cũng nên bằng tay mình anh ạ

qua va chạm đớn đau ban vinh dự cho hoa mà ngắt hoa đi.

Em sợ ngày sẽ hết trước khi em biết và thời gian dâng hiến qua đi.

Tuy sắc chẳng thắm tươi hương không ngào ngạt song hãy dùng hoa này

mà hiến dâng anh ạ và hái hoa khi thời gian còn đó anh ơi."

(Bài thơ số 06 – trích Lời dâng,Tagore)

Chúng ta vẫn thường quen với sự tiện nghi, giàu có hay sung túc mà quên đi sư mệnh hiến dâng với xã hội, với cuộc đời. Và đại thi hào Tagore đã dành những ý thơ của mình để nhắn gửi thông điệp vô cùng ý nghĩa về sự hiến dâng trong cuộc đời "Hái bông hoa nhỏ bé này đi rồi cầm lấy đừng trù trừ anh ạ. /Em sợ hoa sẽ rũ cánh và rơi vào cát bụi mất thôi. /Nếu trên vòng hoa đã kết không còn chỗ /thì cũng nên bằng tay mình anh ạ /qua va chạm đớn đau ban vinh dự cho hoa mà ngắt hoa đi. /Em sợ ngày sẽ hết trước khi em biết và thời gian dâng hiến qua đi. /Tuy sắc chẳng thắm tươi hương không ngào ngạt song hãy dùng hoa này/ mà hiến dâng anh ạ và hái hoa khi thời gian còn đó anh ơi." Nằm trong tập Thơ dâng, bài thơ như một đóa hoa xinh đẹp trong khu vườn nghệ thuật của Tagore mang quan niệm về tình yêu và cuộc sống vô cùng cao đẹp của nhà thơ. Tagore gửi gắm trong hình tượng bông hoa toàn bộ vẻ đẹp của trần thế, trọn vẹn tình yêu cao đẹp của người con gái gửi đến người mình yêu. Thơ Tagore thường giàu hình ảnh tượng trưng, đóa hoa ngoài mang sứ mệnh của cái đẹp còn là ẩn dụ cho hình tượng cô gái đang yêu và khát khao được dâng hiến trọn vẹn trái tim, tuổi trẻ, vẻ đẹp, độ tươi thắm cho tình yêu. Khát vọng ấy lại là tượng trưng cho khát vọng dâng hiến toàn bô tâm sức, tài năng đang nở rộ của Tagore cho nghệ thuật, cho cuộc đời. Bài thơ gửi gắm thông điệp của tác giả đến với mọi người: Hãy dâng hiến tất cả cho cuộc sống ngay khi bạn có thể, bởi thời gian trôi qua sẽ biến cái "có thể" thành cái "không thể" bất cứ lúc nào. Khát vọng dâng hiến là khát vọng vô cùng cao đẹp, giúp con người phấn chấn trong cuộc sống, có động lực. Người cách mạng Tố Hữu đã khao khát "Sống là cho đâu chỉ nhận riêng mình" để lời thơ ông song hành cùng cách mạng và thúc giục con tim chiến đấu giành chiến thắng. Và Bác Hồ đã dâng hiến cả cuộc đời mình vì cuộc đời

chung của biết bao người cùng khổ "nâng niu tất cả chỉ quên mình". Đặc biệt có những con người tưởng chừng như không có đủ điều kiện để sống như những người bình thường khác,

nhưng họ vẫn nỗ lực vươn lên để góp sức mình cho đất nước. Đó là những tấm gương tàn nhưng không phế, truyền cảm hứng đến biết bao người chúng ta. Vậy phải chăng những người không biết trân trọng từng giây phút để dâng hiến trọn vẹn là đang sống hoài, sống phí ? Từ suy nghĩ đến hành động là cả chặng đường dài. Mỗi khát vọng cống hiến cần được thực hiện ngay khi thời gian còn đang ưu ái cho tuổi trẻ mỗi người, khi tài năng còn nở rộ, khi cảm hứng còn thăng hoa. Là thành viên của thế hệ trẻ, hãy cùng cống hiến bằng cả sức trẻ, hãy để ngọn lửa nhiệt huyết được bùng cháy mạnh mẽ nhất, mang hơi ấm đến cho cuộc đời.

Đề 7: PGS.TS Văn Như Cương từng gửi đến học trò của mình trong ngày khai trường "Biển học là mênh mông, trong đó sách vở tuy quan trọng nhưng cũng chỉ là những vùng biển gần bờ mà thôi". Hãy trình bày suy nghĩ của anh/chị về câu nói bằng đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ)

Cuộc đời mỗi người luôn có rất nhiều những thử thách, khó khăn cần phải chinh phục. Và trong vô vàn những chặng đường đó có một vùng biển mênh mông, vô tận mang tên "tri thức" mà có lẽ sẽ mất rất nhiều thời gian để ta vượt qua. Nhiều người thường quan niệm rằng chỉ cần con thuyền của họ chở đầy sách vở là có thể hoàn thành cuộc viễn dương đó, nhưng dường như đó vẫn chưa đủ. PGS.TS Văn Như Cương – vị thầy đáng kính của biết bao thế hệ học trò đã nhắn gửi những lời chân thành nhất đến không chỉ các em học sinh mà còn tất cả chúng ta "Biển học là mênh mông, trong đó sách vở tuy quan trọng nhưng cũng chỉ là những vùng biển gần bờ mà thôi". Nếu so sánh những vùng biển gần bờ với cả đại dương mênh mông thì thật sự quá nhỏ bé, đặt chân đến đó chỉ giống như việc chúng ta đang tập làm quen với xung quanh để chuẩn bị cho những khó khăn gấp vạn lần ở vùng biển rộng kia mà thôi. Và những kiến thức nằm trong sách vở cũng vậy. Đó chỉ là nền tảng, là những thứ căn bản nhất còn tri thức của nhân loại lại vô cùng rộng lớn. Có được kiến thức ở sách vở, chúng ta đã có cho mình chiếc áo phao. Nhưng để điều khiển một con thuyền còn cần đến cả năng lực lái tàu, kinh nghiệm…Như vậy, câu nói của PGS.TS Văn Như Cương muốn truyền thông điệp đến mỗi chúng ta: Phải chuẩn bị cho mình những kiến thức thật tốt từ sách vở để đặt nền móng cho việc lĩnh hội tri thức và đồng thời cần bồi dưỡng them năng lực, học cả trong cuộc sống, trong thực tế, việc thực hiện sóng đôi học và hành là vô cùng quan trọng. Quả đúng là như vậy. Nếu chúng ta chỉ luôn giới hạn những hiểu biết của mình trong những trang sách, những kiến thức đã được quy chuẩn sẵn mà không biết tự tìm tòi, khám phá, suy nghĩ, sáng tạo hay không học vận dụng những kiến thức ấy vào thực tiễn thì mãi mãi trí óc cũng chỉ là một bức tượng vô cùng hào nhoáng nhưng vô hồn. Nhưng nếu chỉ chú trọng vào thực hành, trải nghiệm nhưng kiến thức nền tảng lại rỗng thì sự thực hành rất dễ sai lầm, lệch lạc, thậm chí gây nên những hậu quả khôn lường. Không ai thông minh, thành công mà không có kiến thức và cũng không ai tài giỏi mà không có thực hành. Thiếu một trong hai yếu tố có thể khiến chúng ta trở nên lạc lõng so với thế giới. Đã có câu chuyện về cô kĩ sư điện tử có kiến thức chuyên môn rất uyên bác nhưng lại không biết đến điều đơn giản "Canh cua có

thể nấu với gì?". Nhiều người lên tiếng bảo vệ cô gái, có thể do cô làm việc bên nước ngoài nên không quen với những món ăn dân dã. Nhưng thử hỏi lẽ nào từ khi còn bé cô chưa bao giờ biết đến món ăn này, dù có thể không biết nấu ăn nhưng hình ảnh của bát canh cua hẳn cô đã thấy.

Và là một người Việt Nam, sinh ra lớn lên ở mảnh đất hình chữ S nhưng những món ăn truyền thống cô cũng không biết. Cô có thể giỏi về chuyên môn nhưng chính phần kiến thức từ cuộc sống, từ trải nghiệm lại thiếu hụt một cách trầm trọng. Mỗi chúng ta cần chủ động, tích cực học hỏi bằng cuộc sống của mình. Có thể trong quá trình tích lũy tri thức sẽ có những vấp ngã, sai lầm nhưng đó lại là khi cuộc đời cho chúng ta them một bài học về thực tế. Hãy luôn trang bị cho mình cả kiến thức cơ bản từ những cuốn sách và cả những bài học mà cuộc đời dạy cho ta để có thể vượt qua bất kì đợt sóng hay những thử thách trong quá trình chinh phục tri thức nhân loại.

Đề 8: ***Bàn về vai trò của một số bộ môn nghệ thuật như kịch, âm nhạc, hội họa, vũ đạo,…trong nhà trường phổ thông, nhiều người cho rằng các môn học này không cần thiết đối với học sinh; song nhiều người khác lại cho rằng chúng không chỉ cần thiết mà còn là sự sống còn của nền giáo dục toàn diện và hiện đại.***

Anh/chị đồng tình với ý kiến nào? Hãy trình bày bằng một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ)

Xưa nay, chúng ta vẫn thường quan niệm giỏi và thông minh là phải về các môn kiến thức tự nhiên hay xã hội mà bỏ qua hay coi nhẹ những bộ môn nghệ thuật như kịch, âm nhạc,…Và nhiều người cho rằng việc dạy các bộ môn này ở nhà trường phổ thông là không cần thiết song nhiều người khác lại cho rằng chúng không chỉ cần thiết mà còn là sự sống còn của nền giáo dục toàn diện và hiện đại. Vậy nên đi theo chiều hướng nào ? Chúng ta có thể thấy tầm quan trọng của những yếu tố nghệ thuật trong cả cuộc sống hàng ngày hay trong môi trường giáo dục. Nếu cuộc sống không có âm nhạc, không có hội họa…thì sẽ chẳng còn vẻ đẹp của thẩm mĩ, tâm hồn chúng ta không còn được thư giãn, bồi dưỡng. Còn trong quá trình dạy và học, học sinh không chỉ lĩnh hội những kiến thức khoa học mà còn phải phát triển năng lực sáng tạo của cá nhân, bồi đắp thị hiếu, năng lực cảm thụ thẩm mĩ…qua những môn học như hội họa, vũ đạo, âm nhạc…Ở Việt Nam và các quốc gia khác cũng đang hướng đến nền giáo dục toàn diện ở phổ thông. Vì thế việc xuất hiện các môn học hay các hoạt động về nghệ thuật là điều hoàn toàn dễ hiểu. Với tôi, đây là hướng đi đúng đắn và cần thiết cho những thế hệ tương lai của đất nước. Kiến thức khoa học và kiến thức thẩm mỹ có mối quan hệ như hai mặt của một tờ giấy vậy, sẽ chẳng có tờ giấy nào tồn tại mà chỉ có một mặt, chẳng có ai thành công khi chỉ sở hữu kiến thức khoa học hay thẩm mĩ. Những kiến thức khoa học sẽ giúp các em có được nền tảng để cảm thụ được vẻ đẹp của những bộ môn nghệ thuật. Không có sự am hiểu về cuộc sống, về tự nhiên, về xã hội thì không thể lĩnh hội được hết thông điệp từ những giai điệu, không thể hiểu được ngụ ý của họa sĩ qua những bức vẽ…Ngược lại, những hoạt động nghệ thuật sẽ đưa đến cho học sinh tư duy sáng tạo thẩm mĩ để tăng khả năng tiếp thu những kiến thức khác. Ở các nước tiên tiến, họ

đã đưa các bộ môn nghệ thuật vào nhà trường từ rất lâu, vừa là môn bắt buộc vừa là môn tự chọn để học sinh vưa được cung cấp những kiến thức nền tảng trong việc thưởng thức và sáng tạo nghệ thuật, vừa được bồi dưỡng và phát triển những năng lực chuyên biệt hay nghề nghiệp mà

mình định theo đuổi. Một nền giáo dục tiên tiến và thành công khi để học sinh được phát triển một cách toàn diện, đánh thức được tiềm năng của mỗi cá nhân. Như vậy, bản thân mỗi học sinh cần tự chủ động định hướng con đường cho mình, cần song song phát triển cả kiến thức khoa học và bồi dưỡng tư duy thẩm mĩ. Hãy để cuộc đời là một vườn hoa rực sắc đa dạng, nơi đó có những loài hoa kiến thức đẹp nhất, hoàn thiện nhất và hương hoa thẩm mỹ ngát thơm nhất.

Đề 9: Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về phát biểu sau của nhà hoạt động nhân quyền Mĩ gốc Phi, người được nhận giải Nobel về Hòa bình năm 1964: "Trong thế giới này, chúng ta xót xa không chỉ vì lời nói và hành động của những kẻ xấu, mà còn là vì sự im lặng đáng sợ của những người tốt".

Trong một bài phát biểu của nhà nhân quyền học người Mĩ gốc Phi, người nhận giải Nobel về hòa bình, ông có nói "Trong thế giới này, chúng ta xót xa không chỉ vì lời nói và hành động của những kẻ xấu, mà còn là vì sự im lặng đáng sợ của những người tốt". Một quan điểm, nhận định nếu chỉ nghe ban đầu sẽ thấy sao thật xót xa và cay đắng nhưng đó chẳng phải hiện thực, chẳng phải xã hội mà ta vẫn đang sống hay sao? Vậy nên hiểu về phát biểu ấy như thế nào?Trước hết, "kẻ xấu" mà nhà nhân quyền muốn nói đến là những người như thế nào? Đó là những con người có tâm địa xấu xa, gây ảnh hưởng đến mọi người và môi trường xung quanh, đến cộng đồng. Vì thế "lời nói và hành động" của kẻ xấu chính là những lời dối trá, giễu cợt, gièm pha, khích bác…là những hành động côn đồ, lưu manh, làm tổn hại đến tinh thần và cả thể chất của người khác, đến lợi ích chung của cộng đồng. Vậy còn "người tốt" thì sao? Đó là những người có lối sống đúng đắn, tâm hồn nhân hậu, trong sáng, hiểu biết đúng sai, phải trái ở đời. Nhưng "im lặng" ở đây lại là sự không hành động, không phản ứng, thờ ơ hoặc hèn nhát, quay lưng với mọi chuyện diễn ra xung quanh. "Sự im lặng của người tốt" chính là thái độ thờ ơ, bàng quan, thiếu trách nhiệm với cộng đồng của những người vốn có bản tính tốt đẹp. Như vậy, câu nói đã đưa đến một nhận định: Bày tỏ thái độ phê phán đối với những người có tâm địa độc ác, chuyên dùng lời nói hoặc hành động làm tổn hại đến người khác và cả những người vốn có bản tính tốt đẹp nhưng thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm với cộng đồng.Tại sao chúng ta lại xót xa vì lời nói và hành động của những kẻ xấu? Vì những điều đó trực tiếp làm tổn hại đến mọi người, đến lợi ích của cả cộng đồng, khiến chúng ta cảm thấy đau đớn, bất bình. Vậy còn sự im lặng đáng sợ của những người tốt thì sao? Đó chẳng phải là sự ngầm thỏa hiệp, mặc kệ cho cái xấu cái ác lộng hành, là cách tiếp tay cho "hành động và lời nói của kẻ xấu" vẫy vùng, "thoải mái được thể hiện", là cách gián tiếp gây hại cho cộng đồng, cho những người xung quanh khi họ chẳng thể lên tiếng, không quyết liệt hành động. Chúng ta có thể thấy những xót xa mà những lời nói và hành động của những kẻ xấu đã gây ra cho cộng đồng. Biết bao những vụ án, những tội ác khủng khiếp xảy ra hàng ngày trên các phương tiện thông tin đại chúng. Rồi những vụ tham ô,

tham nhũng của những vị quan chức khiến tổn hại, thất thoát đến trăm nghìn tỷ đồng – số tiền mà có thể giúp đỡ cho biết bao người nông dân đang còn nghèo khó. Nhưng đáng sợ không kém còn là chính sự tiếp tay, thỏa hiệp của những người tốt bởi sự im lặng hèn nhát. Chứng kiến tội ác

nhưng không một ai dám lên tiếng hay hành động. Không thể phủ nhận rằng, trên thực tế, đã có rất nhiều người dám đứng lên, dám bảo vệ lẽ phải nhưng trong số đó có rất nhiều người đã phải lãnh nhận những hậu quả đáng tiếc và đáng buồn, tuy nhiên hãy tin tưởng đó chỉ là cá biệt và tạm thời, kết cục cuối cùng sẽ giúp mang lại sự công bằng, tốt đẹp cho xã hội. Là một người trẻ, là thế hệ tương lai của đất nước hãy tự thay đổi ngay từ chính mình. Đừng bao giờ trở thành chủ nhân của những lời nói và hành động xấu, hãy biết dũng cảm đứng lên đấu tranh với cái xấu, cái ác, tuyên truyền, cổ động những người xung quanh mình để tạo nên một cộng đồng tốt đẹp và dũng cảm. Hãy biến câu nói "Trong thế giới này, chúng ta xót xa không chỉ vì lời nói và hành động của những kẻ xấu, mà còn là vì sự im lặng đáng sợ của những người tốt" trở thành một quá khứ mãi được lãng quên, hãy để tương lai trở thành tốt đẹp với những người nhân hậu, một xã hội đầy yêu thương.

Đề 10: ***"Một thực tế phổ biến hiện nay là với đa phần giới trẻ các trường nghề chỉ được coi là lựa chọn cuối cùng khi giấc mơ gõ cửa các trường đại học của họ không đạt được"***

(Trích Không thể hội nhập chỉ với kĩ sư, tiến sĩ – Nguyễn Công Thảo , báo Vietnamnet.)

Hãy nêu suy nghĩ của anh / chị về ý kiến trên bằng một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ).

Với mỗi chúng ta, sau khi kết thúc những năm tháng trên ghế nhà trường, mỗi người lại lựa chọn cho mình một con đường riêng để đi tới thành công. Nhưng "Một thực tế phổ biến hiện nay là với đa phần giới trẻ các trường nghề chỉ được coi là lựa chọn cuối cùng khi giấc mơ gõ cửa các trường đại học của họ không đạt được". Việt Nam là một đất nước nông nghiệp phải trải qua rất nhiều vất vả, khó nhọc, lao động mệt mỏi mới mong có được cuộc sống đầy đủ. Do đó, suy nghĩ và quan điểm cho rằng: chỉ HỌC, HỌC và HỌC mới có thể giúp mình phát triển, thoát khỏi sự nghèo khó sau lũy tre làng đã trở thành quan niệm ăn sâu vào tiềm thức và suy nghĩ của mỗi người. Vì vậy, đại học luôn là mục tiêu cao nhất và là nơi duy nhất được mọi người theo đuổi, cố gắng mọi giá để đạt được. Nhưng không phải ai cũng có đủ điều kiện hay may mắn để bước vào cánh cửa đó. Và khi niềm hy vọng bị dập tắt thì nhiều bạn trẻ mang theo sự chán nản, buông xuôi, thất vọng để lựa chọn theo học những trường nghề. Nếu các trường đại học tập trung đào tạo về tri thức nghiên cứu thì kĩ năng là mục tiêu đào tạo của các trường dạy nghề. Nếu xét trên các phương diện thì đây là hai yếu tố chủ đạo để phát triển kinh tế và đều được đề cao như nhau. Nhưng ở Việt Nam thì nghề chỉ được coi là "Chiếu dưới". Đây không phải một hiện tượng đơn lẻ mà phổ biến trong cả nước. Nói cách khác, nhiều suy nghĩ tiêu cực còn nghĩ rằng vào trường nghề là một thất bại cực kì nặng nề. Điều này xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau.Trước

hết đó là nhận thức. Chúng ta vẫn chưa thoát khỏi được quan niệm học nghề chỉ dành cho những công việc chân tay vất vả, phục vụ những công việc thiên về thể lực, ít cần đến nghiên cứu hay sáng tạo. Chưa tính đến thực tế hay hiệu quả công việc, trong các cuộc thi quốc tế, Việt Nam chỉ

luôn đạt giải và thành tích cao ở những môn thi về lý thuyết còn những bộ môn yêu cầu kĩ năng thì nước ta vẫn rất hiếm khi được vinh danh. Thiết nghĩ, chúng ta cần thay đổi về cả nhận thức và hành động để xóa bỏ ranh giới giữa học đại học và học nghề.. Chính sách phát triển nên chú trọng đầu tư them cho các trường đào tạo nghề để tạo điều kiện tốt nhất cho việc học tập, thực hành của học viên, giúp đào tạo được nguồn nhân lực có tay nghề cao. Mỗi người cũng cần thay đổi nhận thức của mình. Dù là phát triển, đóng góp về tri thức hay lao động để tạo ra những sản phẩm hữu hình, có giá trị và thiết thực thì đều được trân trọng và có một vị trí như nhau.Đã đến lúc loại bỏ quan niệm chỉ đại học mới mang lại hạnh phúc và thành công. Hãy cùng thay đổi để các trường nghề trở thành một trong những lựa chọn tích cực của thế hệ trẻ thay vì con đường tạm thời, mang tính giải pháp khi cánh cửa đại học khép lại.

- ✓ Giải thích mệnh đề, hình ảnh trong câu nói, trên cơ sở đó xác định nội dung, ý nghĩa của vấn đề mà câu nói đề cập.

+ Phân tích và chứng minh những mặt đúng của tư tưởng, đạo lí cần bàn luận: Bản chất của thao tác này là giảng giải nghĩa lí của vấn đề được đặt ra để làm sáng tỏ tới cùng bản chất của vấn đề. Phần này thực chất là trả lời câu hỏi:

- ✓ Tại sao? (Vì sao?)
- ✓ Vấn đề được biểu hiện như thế nào?
- ✓ Có thể lấy những dẫn chứng nào làm sáng tỏ?

+ Bình luận, đánh giá (bàn bạc, mở rộng, đề xuất ý kiến…):

- ✓ Đánh giá vấn đề: Nêu ý nghĩa của vấn đề, mức độ đúng – sai, đóng góp – hạn chế của vấn đề.
- ✓ Phê phán, bác bỏ những biểu hiện sai lệch có liên quan đến vấn đề đang bàn luận
- ✓ Mở rộng vấn đề, liên hệ bản thân: Từ sự đánh giá trên, rút ra bài học kinh nghiệm trong cuộc sống cũng như trong học tập, trong nhận thức cũng như trong tư tưởng, tình cảm, …(Thực chất trả lời câu hỏi: từ vấn đề bàn luận, hiểu ra điều gì? Nhận ra vấn đề gì có ý nghĩa đối với tâm hồn, lối sống bản thân?...). Bài học hành động . Đề xuất phương châm đúng đắn, phương hướng hành động cụ thể

- Kết đoạn: Khẳng định chung về tư tưởng, đạo lí đã bàn luận

b. Nghị luận về hiện tượng đời sống:

- Mở đoạn: Dẫn dắt vào đề để giới thiệu chung về những vấn đề mà xã hội ngày nay cần quan tâm.Giới thiệu vấn đề nghị luận đặt ra ở đề bài: hiện tượng đời sống mà đề bài đề cập… (Chuyển ý)
- Thân đoạn:

+ Trình bày thực trạng – Mô tả hiện tượng đời sống được nêu ở đề bài Có thể nêu thêm hiểu biết của bản thân về hiện tượng đời sống đó.

Lưu ý: Khi miêu tả thực trạng, cần đưa ra những thông tin cụ thể, tránh lối nói chung chung, mơ hồ mới tạo được sức thuyết phục.

- ✓ Tình hình, thực trạng trên thế giới

✓ Tình hình, thực trạng trong nước
✓ Tình hình, thực trạng ở địa phương

+ Phân tích những nguyên nhân – tác hại của hiện tượng đời sống đã nêu ở trên.

✓ Ảnh hưởng, tác động - Hậu quả, tác hại của hiện tượng đời sống đó: đối với cộng đồng, xã hội, đối với cá nhân mỗi người
✓ Nguyên nhân: Khách quan và chủ quan

+ Bình luận về hiện tượng (tốt/ xấu, đúng /sai...)

✓ Khẳng định: ý nghĩa, bài học từ hiện tượng đời sống đã nghị luận.
✓ Phê phán, bác bỏ một số quan niệm và nhận thức sai lầm có liên quan đến hiện tượng bàn luận
✓ Hiện tượng từ góc nhìn của thời hiện đại, từ hiện tượng nghĩ về những vấn đề có ý nghĩa thời đại

+Đề xuất những giải pháp: Cần dựa vào nguyên nhân để tìm ra những giải pháp khắc phục.

✓ Đối với bản thân…
✓ Đối với địa phương, cơ quan chức năng
✓ Đối với xã hội, đất nước: …
✓ Đối với toàn cầu

- Kết đoạn: Khẳng định chung về hiện tượng đời sống đã bàn

- Viết đoạn dựa vào dàn ý.
- Kiểm tra lại bài viết của mình (lỗi chính tả, diễn đạt, hình thức…)

4. Lưu ý:

- Đề yêu cầu viết ĐOẠN VĂN khoảng 200 chữ, tương đương 2/3 trang giấy thi hoặc trên dưới 20 dòng. Không được xuống dòng trong quá trình viết.
- Vì là đoạn văn nên nội dung viết cần tập trung làm rõ một luận điểm,

không viết dàn trải, lan man, có thể rèn luyện trước trong quá trình ôn tập tại nhà.

- Vẫn cần đảm bảo đủ bố cục 3 phần: mở đoạn, thân đoạn và kết đoạn
- Cố gắng thể hiện được nhiều quan điểm và thái độ của bản thân.
- Huy động kiến thức về xã hội
- Đảm bảo thời gian viết phù hợp, có thể viết từ 20-25 phút.